

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 2390/05
07.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Невенке Важић, др Глигорија Спасојевића, мр Сретка Јанковића и Зорана Таталовића, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог **АА**, због кривичног дела убиства из члана 47. став 2. тачка 4. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалбама оптуженог и његовог браниоца, адв. АБ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Суботици К.108/05 од 08.11.2005. године, у седници већа одржаној, дана 07.02.2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Суботици К.108/05 од 08.11.2005. године, уважавањем жалби оптуженог АА и његовог браниоца у погледу одлуке о казни, а по службеној дужности у погледу правне оцене дела и одлуке о мери безбедности, тако што Врховни суд радње оптуженог АА, описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 5. Кривичног законика ("Сл. гласник РС" бр. 85/05 од 06.10.2005. године) и за то дело га **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 13-тринаест година, у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 09.09.2005. године, па надаље.

На основу члана 87. став 1. Кривичног законика, према оптуженом АА **ИЗРИЧЕ** се мера безбедности одузимања предмета и то једног ножа марке "USA Tiger Saber" укупне дужине 25цм, са дужином сечива 11цм са дрвеном облогом махагони боје, који се има уништити.

Образложење

Наведеном првостепеном пресудом Окружног суда у Суботици, оптужени АА, оглашен је кривим за кривично дело убиство из члана 47. став 2. тачка 4. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 14-четрнаест година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 09.09.2005. године, па надаље. Оптужени је делимично ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка у износу од 35.320,00 динара, док је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 17.100,00 динара, у року од 60 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Према оптуженом изречена је мера безбедности одузимања предмета и то једног ножа марке "USA Tiger Saber" укупне дужине 25цм, са дужином сечива 11цм са дрвеном облогом махагони боје, који ће након правноснажности пресуде бити уништен.

Против те пресуде, благовремено су изјавили жалбе:

- оптужени, због "нејасног и непотпуног образложења чињеничног стања", а из садржине жалбе произилази да пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се пресуда преиначи тако што ће му се ублажити изречена казна и

- бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба ЗКП-а, непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да се приликом одлучивања о жалби, посебно о висини казне, имају у виду олакшавајуће околности наведене у овој жалби.

Републички јавни тужилац, у поднеску Ктж.2590/05 од 26.12.2005. године, предложио је да Врховни суд

Србије као другостепени, потврди првостепену пресуду Окружног суда у Суботици, а жалбе браниоца и оптуженог одбије као неосноване.

Врховни суд је у седници већа испитао побијану пресуду, размотрио остале списе предмета и став и предлог Републичког јавног тужиоца, из напред наведеног поднеска, па је након оцене жалбених навода и предлога нашао да су жалбе оптуженог и његовог браниоца делимично основане (у погледу одлуке о казни), а да поводом тих жалби, по службеној дужности, побијану пресуду треба преиначити у погледу правне оцене дела и мере безбедности.

Жалба оптуженог, иако поднета због "нејасног и непотпуног образложења чињеничног стања", што би упућивало да се истом указује на недостатке пресуде, који представљају битну повреду одредаба кривичног поступка, своди се на оспоравање чињеничног стања пресуде као погрешно и непотпуно утврђеног у односу на чињенице од значаја за постојање предметног кривичног дела и кривичне одговорности оптуженог, а жалба браниоца у којој је битна повреда одредаба кривичног поступка истакнута као жалбени основ, без опредељења о којој битној повреди одредаба поступка је реч, своди на оспоравање одлуке о казни и указивање на непотпуно утврђено чињенично стање у том делу, у погледу околности битних за ту одлуку, па је Врховни суд, поступајући у односу на овај жалбени основ, сходно одредби члана 380. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), утврдио да првостепена пресуда не садржи битне повреду одредаба кривичног поступка на које увек пази по службеној дужности.

Оспоравајући чињенично стање пресуде као погрешно и непотпуно утврђено и с тим у вези, закључак првостепеног суда да је предметно убиство извршено из безобзирне освете, оптужени у жалби истиче да је пошао код сада пок. ББ да га пита због чега је напао његовог сина и брата, да је суд пропустио да саслуша његовог сина и супругу и БВ и утврди да се он (оптужени) налазио у психичком стању узнемирености и јаке раздражености јер је ББ претио да ће убити његовог сина и породицу и да је у таквом психичком стању, у које је доведен нападом и тешким вређањем од стране сада пок. ББ ("пао му мрак на очи"), изгубио контролу односно поступио "на мах".

Међутим, изложене жалбене наводе, Врховни суд је оценио као неосноване.

Без сваке сумње, а на основу исказа сведока очевидаца АГ, АД и АЛ, утврђено је да никакве претње ни увреде, сада пок. ББ, није упућивао оптуженом непосредно пре напада оптуженог на њега, односно да је спавао кад га је оптужени напао снажним убодом ножем у леђа. Стога, без основа оптужени у жалби тврди да је због напада и тешког вређања од стране сада пок. ББ доспео у стање јаке раздражености и инкриминисане радње предузео "на мах".

Не може бити говора о стању јаке раздражености оптуженог и деловању "на мах" ни поводом догађаја који се одиграо између његовог сина и брата и сада пок. ББ, јер деловање "на мах" подразумева тренутно, непланирано и неконтролисано реаговање услед психичког стања изузетне афективне узбуђености (јаке раздражености) у које нападач доспева испровоциран понашањем и поступцима нападнутог, који су непосредно претходили или су предузети извесно краће време пре напада, а неспорно је да оптужени поменутом догађају није присуствовао и да му није било познато како се исти одвијао, ни ко је догађај скривио и осим тога, постоји значајан временски размак од тог догађаја до предузимања инкриминисаних радњи од стране оптуженог.

Неспорно је и психијатријским вештачењем несумњиво утврђено да је сазнање за напад на његовог сина и повређивање брата, код оптуженог изазвало промену психичког стања, па се он у време извршења дела, услед повишене анксиозности, страха, напетости и немира, налазио у стању повишене раздражености, али које нема квалитет јаке раздражености. На основу таквог налаза и мишљења вештака психијатра и налаза и мишљења вештака психолога у погледу интелектуалне и емоционалне структуре личности оптуженог (коју карактерише ментална ретардација лаког степена и емоционална незрелост и нестабилност), правилно је утврђено да је способност оптуженог да схвати значај дела и да управља својим поступцима била смањена, али не битно, па су лишени сваког основа супротни наводи жалбе оптуженог којим се указује на постојање таквог психичког стања у време извршења дела које је проузроковало "амнезију и привремену губитак разума", односно које има карактеристике привремене душевне поремећености и услед које би способност за урачунљивост оптуженог била сасвим искључена.

Имајући у виду наводе одбране оптуженог из истраге, где он сам објашњавања да је одлучио да се освети

сада пок. ББ због напада на његовог сина и наношења повреде његовом брату због које је исти био у критичном стању и када је сазнао да је полиција пустила ББ, те да је, знајући да постоје само две могућности (да он убије ББ или ББ њега) понео од куће кухињски нож на преклапање, као и околности и сам начин извршења убиства – да је оптужени, сада пок. ББ, напао на спавању и првим снажним убодом ножем у леђа истог пробудио, а потом наставио да му задаје многобројне убоде ножем (укупно 22) у пределу главе и горњег дела тела, првостепени суд је на несумњив начин утврдио постојање квалификаторне околности која овом убиству даје обележје тежег облика тог дела, а која се односи на безобзирну освету као побуду извршења дела, а самим тим, правилно је опредељен и облик виности (директна умишљај) оптуженог на лишење живота сада пок. ББ. Зато су неприхватљиви овим чињеницама супротни наводи жалбе оптуженог и у истој изнета тврдња оптуженог да није хтео да убије сада пок. ББ.

Према томе, правилном оценом изведених доказа и одбране оптуженог, првостепени суд је правилно и у потпуности утврдио одлучне чињенице, како оне које чине објективна обележја кривичног дела у питању, тако и чињенице и околности које се тичу субјективног односа оптуженог према учињеном делу, о чему је у образложењу пресуде изнео јасне и уверљиве разлоге које у свему прихвата Врховни суд.

Оцењујући остале наводе жалбе оптуженог којим се оспорава чињенично стање побијане пресуде, Врховни суд налази да нису од значаја за исход у овој кривичној ствари.

Испитујући правилност примене кривичног закона и при том имајући у виду да је 01.01.2006. године, после доношења првостепене пресуде, ступио на снагу Кривични законик ("Сл. гласник РС" бр. 85/05 од 06.10.2005. године) који је, с обзиром на запрећену казну за предметно кривично дело, блажи за оптуженог од закона важећег у време извршења дела, па је примена истог обавезна у смислу члана 5. став 2. Кривичног законика (КЗ), Врховни суд је по службеној дужности (члан 380. став 1. тачка 2. ЗКП), преиначио првостепену пресуду у погледу правне оцене дела и радње оптуженог описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификовао као кривично дело тешко убиство из члана 114. тачка 5. КЗ.

Испитујући пресуду у делу одлуке о казни, Врховни суд налази да је првостепени суд правилно утврдио околности релевантне за ову одлуку, како отежавајуће (ранију вишеструку осуђиваност, између осталог и за кривична дела против живота и тела), тако и олакшавајуће околности између осталих и све оне на којима се инсистира у жалбама оптуженог и његовог браниоца (породичне прилике оптуженог – да живи у ванбрачној заједници и да је отац троје малолетне деце, да својим радом издржава породицу, искрено држање и изражено кајање), па и околност на којој посебно инсистира бранилац оптуженог, а која се тиче начина реаговања оптуженог на понашање оштећеног с обзиром на интелектуалну и емоционалну структуру личности оптуженог. То имајући у виду да је првостепени суд ценио оптуженом као олакшавајућу околност да је дело учинио у стању смањене урачунљивости, а на коју оцену су управо била од утицаја наведена својства личности оптуженог, у складу са изјашњењем вештака психолога о истим, како је све детаљно образложено на страни 8 став трећи побијане пресуде.

Међутим, основано се по оцени овог суда жалбама предлаже блаже кажњавање оптуженог с обзиром на природу и значај наведених олакшавајућих околности, па је Врховни суд, имајући наведене околности у виду као и новим законом запрећену блажу казну за наведено кривично дело (затвор најмање 10 година или затвор од 30 до 40 година), првостепену пресуду преиначио у погледу одлуке о казни и оптуженог за учињено дело осудио на казну затвора у трајању од 13 година, у коју му је применом члана 63. КЗ урачунао време проведено у притвору, као у изреци пресуде. Овако одмерена казна, по налажењу Врховног суда, сразмерна је значају наведених околности, израженој друштвеној осуди за предметно кривично дело и степену кривице оптуженог и са истом се може у потпуности остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 42. КЗ.

Сходно одредби члана 5. став 2. КЗ, Врховни суд је по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о мери безбедности и оптуженом изрекао меру безбедности одузимања предмета, као у изреци ове пресуде.

Из свих изнетих разлога, а на основу члана 391. став 1. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа судија,
Драгиша Ђорђевић, с.р.
Записничар,
Наташа Бањац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Мирјана Војводић

ан